

Μόλις ο Σωκράτης ξεμπάρκαρε στην Οδησσό, άφησε στο ξενοδοχείο την Έμμα με τη Νινέτ, έτρεξε στην Τράπεζα Κτηματικής Πίστεως και ζήτησε να δει τον διευθυντή. Ο διευθυντής, ο κύριος Νικηφόρος Καραζήσης, τον δέχτηκε στο πολυτελέστατο γραφείο του. Ο Σωκράτης, λίγο ταραγμένος, όμως γεμάτος πίστη, έκανε ένα σημείο με τα δυο δάχτυλα του δεξιού χεριού ενωμένα και τα χείλη του πρόφεραν ευκρινώς μία και μόνη λέξη, ένα όνομα: Σαρλ. Κι αμέσως ο κύριος Καραζήσης σηκώθηκε και τον έσφιξε στην αγκαλιά του.

«Αδελφέ μου» του είπε κι ας τον έβλεπε για πρώτη φορά.

Οι δυο άντρες φιλήθηκαν σταυρωτά στα μάγουλα.

Ο Σωκράτης μπορούσε να βασιστεί στον Νικηφόρο. Ήταν κι οι δυο τους τέκτονες,² υπηρέτες του Μεγάλου Αρχιτέκτονα του Σύμπαντος. Ίσοι στη ζωή, ίσοι μπροστά στην αιωνιότητα. Τίποτε δεν τους χώριζε.

2. Τέκτονας: Μέλος του τεκτονισμού. Ο τεκτονισμός είναι μυστική θρησκευτική-πολιτική οργάνωση που εμφανίστηκε γύρω στον 17ο αιώνα στην Αγγλία κι αργότερα εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο. Βασικό συστατικό της είναι η αλληλεγγύη των μελών της, τα οποία επικοινωνούν μεταξύ τους με ιδιαίτερα σημεία-σύμβολα αναγνώρισης.

Ύστερα από λίγες μέρες ο Σωκράτης είχε πάει στο σπίτι του Νικηφόρου Καραζήση. Μια καμαριέρα με κάτασπρη κολλαριστή ποδιά του είχε ανοίξει την πόρτα. Χωρίς να τον ρωτήσει ποιος ήταν –θα είχε πάρει εντολές– τον είχε οδηγήσει στο σαλόνι. Θάμπωσαν τα μάτια του. Πρώτη φορά στη ζωή του ο Σωκράτης αντίκριζε τόση πολυτέλεια, τόση ομορφιά, τόσο πλούτο. Τα πόδια του βούλιαζαν σ' ένα παχύ χαλί με πολύπλοκα πολύχρωμα σχέδια, που σκέπαζε όλη την επιφάνεια του χώρου. Τα καθίσματα, οι καναπέδες, οι πολυθρόνες, οι μπερζέρες, τα ταμπουρέ ήταν ταπετσαρισμένα, άλλα με γκομπλέν άλλα με βελούδο. Οι τοίχοι ήταν καλυμμένοι με πίνακες πλαισιωμένους με επίχρυσες σκαλιστές κορνίζες, *natures mortes*,³ θαλασσογραφίες, πορτρέτα, με τ' όνομα του ζωγράφου σε αστραφτερή μπρούντζινη πλακέτα. Σ' ένα στρογγυλό χαμηλό τραπέζι υπήρχαν ένα σωρό διακοσμητικά αντικείμενα· ταμπακιέρες ασημένιες και χρυσές, βεντάλιες από ελεφαντοστό, βεντάλιες σπανιόλικες, κουτιά πυρογραφημένα, κεχριμπαρένια κομπολόγια κι ένα κηροπήγιο ανάμεσα στα τόσα ετερόκλητα αντικείμενα: μια γυναίκα από καθαρό ασήμι με έξι χέρια, που όλα τους κρατούσαν άσπρα κεριά. Τα δυο παράθυρα ήταν κυριολεκτικά ντυμένα με βελούδο. Μεταξωτά κορδόνια δεμένα σε μπρούντζινους αστραφτερούς χαλκάδες ανασήκωναν στα πλάγια τα πορφυρά παραπετάσματα, αφήνοντας το φως της ημέρας να

3. Νεκρές φύσεις.

διαπερνά τις κατάλευκες κεντητές κουρτίνες που έκρυβαν τα τζάμια. Ωστόσο εκείνο που αιχμαλώτισε την προσοχή του Σωκράτη ήταν το τεράστιο γραφείο –ένα τέτοιο γραφείο θα ήθελε μια μέρα ν’ αποκτήσει– και πίσω από το γραφείο η βιβλιοθήκη, που κάλυπτε όλο τον τοίχο. Οι τόμοι ήταν χρυσόδετοι κι έμοιαζαν από μακριά ανέγγιχτοι.

Ο φίλος του του είχε φανερωθεί πίσω από ένα γιαπωνέζικο παραβάν, που έκρυβε μια μικρή πόρτα. Ήταν μόνοι τους στο σαλόνι κι είχαν αγκαλιαστεί και φιληθεί σταυρωτά, όπως είχαν αγκαλιαστεί και φιληθεί στο επιβλητικό γραφείο της τράπεζας. Ο Νικηφόρος είχε καθίσει τον Σωκράτη αντικριστά του σε μια αναπαυτική πολυθρόνα.

«Αδελφέ μου» του είχε πει, «πέρασα από τη σχολή. Ο Αδελφός μας, ο Σαρλ Βουτσινάς, τους είχε ειδοποιήσει. Τώρα ξέρουν πως είσαι φίλος μας, έχουν τις καλύτερες συστάσεις. Θα γίνεις σύντομα διευθυντής. Ναι, ναι, διευθυντής. Βασίσου σ’ εμένα, ο τωρινός παραγέρασε. Υπάρχει κάποιο διαμέρισμα, μικρό, στην οδό Κουζνιέτσαγια, κοντά στη σχολή, φτηνό, να το νοικιάσεις για κανένα χρόνο· κάποια απαραίτητα έπιπλα θα σου παραχωρήσει η σχολή ώσπου να εκτελωνιστούν τα δικά σου – φρόντισα και γι’ αυτό, έγραψα στην Αγία Πετρούπολη, έχουμε κι εκεί έναν Αδελφό, θα βοηθήσει να σταλεί η άδεια εκτελωνισμού το ταχύτερο δυνατόν. Όχι, μην πεις λέξη, είμαστε Αδελφοί...».

Κι ύστερα είχε μπει στο σαλόνι η κυρία Καραζήση. Ο Σωκράτης σάστισε όταν την είδε να φανερώνεται μπροστά του λες κι είχε ξεπεταχτεί από 'να μαγικό κουτί. Δεν την περίμενε τόσο νέα. Ήξερε πως ήταν μητέρα τεσσάρων παιδιών. Όχι τόσο όμορφη σαν την Έμμα, ωστόσο είχε έναν αέρα, μια κομψότητα, κι όταν μιλούσε, τα χαρακτηριστικά της παιχνιδίζαν όλο πιο νηριά.

«Χαίρομαι που σας γνωρίζω» του είχε πει, τείνοντας του τα δυο της χέρια. «Μου μίλησε ο Νικηφόρος για σας, για την οδύσσειά σας...»

Ο Σωκράτης τής απαρίθμησε συγκινημένος τα όσα τράβηξαν, προπαντός με την υγεία της μικρής. Μόλις πάτησαν το πόδι τους στην Οδησό, το μωρό άρχισε να μη δέχεται το μητρικό γάλα, το ξερνούσε, καθημερινά έχανε βάρος. Ο γιατρός του βρεφικού σταθμού είπε πως προφανώς το γάλα της μητέρας είχε κόψει και πως έπρεπε ν' αντικατασταθεί με άλλη τροφή: καλαμπόκι και κριθάρι σε σκόνη, που διαλύεται σε βρασμένο νερό. Αμέσως αγόρασαν ένα μπιμπερό –και τι δε βρίσκει κανείς στη Ρωσία, ακόμη και μπιμπερό!– κι ευτυχώς τώρα είχε πάρει τ' άνω της. Όχι πως δεν έκλαιγε, έκλαιγε. Όμως έτρωγε με βουλιμία.

«Πρέπει να γνωρίσω το γρηγορότερο τη γυναίκα σας και το κοριτσάκι σας» είχε πει η κυρία Καραζήση.